

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 24. MAJA (MAYO) 1951

No. (Štev.) 21.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Kdo bo reševal Evropo?

Vse svetovno javno mnenje je pod vplivom velike debate, ki je nastala v USA zaradi odstavitve generala MacArthurja. Kongres sam je več dni zaslíševal odstavljene generala, temu pa so nato sledile dolge izjave Marshalla in pa generala Bradleya. Obe tezi sta se v glavnem vrteli okoli tega, kje je treba s komunizmom odločilno obračunati: v Aziji ali v Evropi. Oba tabora sta si edina, da nastopa na obeh straneh isti sovražnik, MacArthur terja le, da je treba vreči vse sile v končni obračun s komunizmom in to na Korejo, dočim zagovarja Trumanova vlada mnenje, da je konflikt na Koreji samo lokalni spopad s komunizmom, ki se še ne sme razviti v splošen vihar tretje svetovne vojne, ker da USA oborožene sile na tretjo vojno še niso pripravljene. Napovedujejo, da bo ameriška vojska šele v letu 1952 dosegla tako premoč v oborožitvi z atomskimi bombami, da bo vlada mogla tvegati "ultimat" sovjetom.

Ob vojskovanju na Koreji pa se oglašajo v raznih ameriških revijah številni strokovnjaki s svojim razglabljanjem o tem, katera vrsta oborožene sile bo tista, ki bo v modernem vojskovanju morala nositi glavni del bremena in si nazadnje lastiti tudi primeren delež v končni zmagi. Po zmagi 1945 se je v ameriški javnosti utrđilo naziranje, da je bilo letalstvo tisto, ki je pripravilo zmago nad nacizmom in to s svojim silnim bombardiranjem nemškega ozemlja. Pehota in tanki so na kopnem prodirali po cestah, ki so jih poprej očistila letala. Velik delež pri uspehu v Evropi pa je imela tudi mornarica, ker je bila ona tista, ki je izvedla izkrcanje najprej v Afriki, nato na Siciliji in v južni Italiji in nazadnje v Normandiji v maju 1944. Veliki so bili prav tako tudi uspehi mornarice v Pacifiku, kjer se je MacArthur približal Japonski po celi vrsti težkih in uspešnih izkrcanj na posameznih otokih. Po letu 1945 se je med pristaši mornarice in letalstva razvijala javna in včasih zelo napeta debata o tem, kdo je imel levji delež pri zmagi v drugi svetovni vojni. Zmagali so pristaši letalstva na veliko jeze admirala. Vlada je šla za tem naziranjem celo tako daleč, da je v letu 1949 ustavila gradnjo nekaterih največjih križark in letalonosilk. Ko je izbruhnila vojna na Koreji, se je pokazalo, da letalstvo ni zmoglo ohraniti svojega slovesa iz druge svetovne vojne in naročila za ladjedelnice so se povečala.

V aprilski številki ameriške revije "Foreign Affairs" razpravlja vojaški urednik New Herald Tribune, Walter Millis, o tem starem konfliktu med letalstvom in mornarico in o njuni vlogi v ameriški strategiji. Uvodoma takoj povdarja, da ni verjetno, da bi bodisi mornarica, bodisi letalstvo v bližnjem se spopadu s komunizmom moglo izsiliti končno odločitev. Dosedanji boji na Koreji so pokazali, da bo vključ cel vrsti modernih vrst orožja vojak na kopnem tisti, ki bo moral izvojevati zmago in to v tesnem spopadu z nasprotnikom. Letalstvo bo odločilno le za uničevanje sovražnega zaledja, med tem ko bo mornarica ohranila svojo veliko vrednost za izvedbo izkrcanj na sovražnem ozemlju. To kar se danes dogaja na Koreji, ki je polotok, se bo v glavnem metežu dogajalo v Evropi, ki je tudi neke vrste polotok, ki ga lahko odrežemo od ostale Evrope in Azije na črti Koenigsberg v vzhodni Prusiji in Odesa ob Črnem morju. Ta črta je samo enkrat tako dolga, kakor pa je dolga severna meja Koreje z rusko Sibirijo.

Na Koreji primanjkuje ameriškemu poveljstvu vojakov; tam se na terenu danes vojskuje v skupni vojski UNO 90% ameriških vojakov, le 10% so dali ostali člani UNO. Dejstvo, da je danes na Koreji okrog 300.000 ameriških vojakov, se že občutno pozna v ameriški industriji, kjer je bil ameriški delavec najbolj izurjen in sposoben. Kakor USA ne bodo mogle najti dovolj lastnih vojakov za boje na Koreji, ako se vojska tam preveč zavleče, tako ne bodo mogli Amerikanci dati kaj več vojakov za

boje v Evropi. Za vojskovanje na kopnem ameriško poveljstvo ni kos neizčrpnim virom, ki jih ima sovjetsko poveljstvo pri zbiranju svojih pehotnih divizij.

Za boje v Evropi se mora tedaj ameriško poveljstvo nasloniti samo na svoje zaveznike v Evropi. Ti zavezniki bodo morali nuditi glavne kopne sile, ameriško poveljstvo pa jih bo podpiralo samo s takozvanimi "amfibijskimi" operacijami, to je z izkrcavanjem in letalskimi strateškimi bombardiranjmi sovražnega zaledja in njegovih strateških centrov. Vsak zavezniški vojak v Evropi bo tedaj izredno dragocen in krvavo potreben, v Evropi bo obramba in ofenziva slonela samo na evropskih formacijah, opremljenih z ameriškim orožjem, v Sredozemlju in v Severnem morju pa

REVOLUCIJI V PANAMI IN BOLIVIJI

Glavni gospodar v Panami ni predsednik republike, ampak poveljnik policije, ki je obenem tudi poveljnik vseh oboroženih sil, ker sta v Panami vojska in policija eno in isto. Tej policiji ali vojski že od l. 1946 poveljuje polkovnik Remon. Vsi predsedniki republike so se dosedaj trudili, da bi se Remona otresli, toda vsi brez prave sreče. L. 1949 se je predsednik Chanis skušal s posebnim ukrepom otresti Remona, toda Remon ga je odstavil in poklical na predsedniško mesto Arnulfa Ariasa, ki je bil včasih že njegov nasprotnik. Ker je Arias l. 1948 kandidiral kot kandidat opozicije proti Chanisu, je Remon po odslovitvi Chanisa odredil, da so še enkrat prešteali glasove tistih volitev in so res "ugotovili", da je bil Arias dejansko tisti, ki da je tedaj dobil večino. — Pred nekaj dnevi je Arias objavil ukrep, s katerim razveljavlja sedanjo ustavo in proglašaja za veljavno ono iz l. 1946. Ker mu sedaj predsedniška doba poteka, je mislil, da si bo tako svoje službeno mesto za dve leti podaljšal. V glavnem mestu so zaradi tega nastali nemiri in prvi hip je Remon počakal, da vidi, ali je Arias mogoče s svojimi pristaši v večini. Ko je videl, da je večina proti Ariasu, je sam s policijo stopil na stran opozicije in z orožjem spodbil Ariasa iz predsedniške palače. V bojih je bilo nekaj oseb mrtvih. Iz predsedniške palače je Arias še telefonsko klical Belo hišo v Washingtonu, da bi osebno prosil Trumana za pomoč. Ta klic je res dosegel Trumana, toda ta slušalke ni hotel vzeti v roke, to pa zaradi tega, ker da mora vsak telefonski pogovor predsednika republike USA z inozemstvom biti pripravljen diplomatskim potem in to čez ameriško državno tajništvo. Arias je sedaj v zaporu, predsedniško mesto pa je prevzel podpredsednik republike Alcibiades Arosemena.

V Boliviji so po dolgih letih imeli volitve, ki so bile najbolj demokratske v vsej bolivijski zgodovini. Več strank je postavilo več kandidatov za predsednika republike. Toda v Boliviji volijo zelo čudno: predsednika republike posebej, člane kongresa pa po drugem turnusu. Kandidat za predsednika mora dobiti absolutno večino oddanih glasov. Ako te absolutne večine nima, tedaj izvoli kongres za predsednika izmed treh kandidatov, ki so prejeli največ glasov. Največ glasov pa je tokrat dobil vodja revolucionarnih nacionalistov dr. Hortensio Paz Estensoro, ki pa živi v emigraciji. Kandidat dosedanje vlade je prišel na drugo mesto. — Ko je bilo štetje glasov zaključeno, pa je dosedanji predsednik republike Urriola goitía odstopil in predal vlado v roke vojaški junti (odboru), ki je takoj oklcala obsedno stanje v vsej republiki in napovedala, da bo vladala dve leti in nato razpisala nove volitve. Ko je Urriola goitía odhajal v inozemstvo, je povdaril, da je predal vlado generalom, da ohrani demokracijo v Boliviji.

Nova vojaška vlada je takoj razveljavila rezultate zadnjih svobodnih predsedniških volitev. Kakor prejšnja, med

bodo skupine ameriškega brodogojstva letalstva obskrbovale in nadzirale bojišče tostran črte Koenigsberg — Odesa. Velike skupine ameriškega brodogojstva so že v Sredozemskem morju, skupine ameriških dolgotrajnih bombnikov so že v Angliji. Glavni del vojskovanja pa bo prisojen pehoti in motoriziranim oddelkom, toda te bo treba najti v Evropi. Oskrbovanje te vojske se bo vršilo z dovozom po morju, zato je za to dobo gotovo premoč na mornarici in ne toliko na letalstvu. Tisti, ki ima v Evropi več svojih divizij, pripravnih za boj, tisti je za ameriško strategijo pomemben, vsi drugi vidiki stopajo v ozadje. Zato in od tod večji interes za Jugoslavijo kot za Italijo, večji interes za zahodno Nemčijo kot pa za Francijo, večji interes za vojaško trozvezo Turčija, Grčija, Jugoslavija kot pa za sredozemski pakt z Italijo in Francijo.

narodom ne uživa zaslombe ter je radi tega prišlo na več krajih že do spopadov med pristaši revolucionarnih nacionalistov in policijo odn. vojsko. Časopisje tega političnega gibanja ostro napada tako prejšnjega predsednika, ki je s svojo vlado spravil državo v izredno teško stanje in za zahteve delovnih slojev za zboljšanje socialnega in gmotnega položaja ni kazal nobenega razumevanja, kakor tudi sedanjo vojaško vlado in zahteve, da se spoštuje volja naroda, ki jo je izrazil pri zadnjih volitvah.

Prejšnji predsednik je iz Bolivije odpotoval v Čile, odkoder misli nadaljevati potovanje v Washington. Ker ga njegovi politični nasprotniki nazivajo "agenta sedanje vojaške junte", bo postal verjetno zastopnik te vlade v Washingtonu. Za ameriško industrijo je Bolivija izredno važno področje, ker ima dežela mnogo za vojno proizvodnjo važnih surovin.

Časopisje v Buenos Airesu je v zvezi z državnim udarom v Boliviji objavilo tudi razgovore urednikov teh listov s Hortenzijem Paz-om Estensoro-m, ki živi kot emigrant v Argent. in ki je pri zadnjih predsedniških volitvah v Boliviji dobil večino. Za člane sedanje vojaške vlade je dejal, da so vsi v zvežah s predstavniki tujih magnatov, ki eksploatirajo bolivijskorudninsko bogastvo.

Na trditev policije v La Pazu, da se je narodno revolucionarno gibanje, katerega vodi dr. H. Paz Estensoro, zvezalo s komunisti za prevzem oblasti, je pa dejal, da je taka trditev nesramna in absurdna, ker narodno revolucionarno gibanje ni komunistično in tudi biti ne more. Jedro tega gibanja tvorijo pripadniki meščanstva, srednjega stanu, poljedelsko in industrijsko delavstvo ter rudarji. Lani se je od komu-

Ridgwayeva strategija odgovarja Trumanovi politiki

Ko je pozimi 1950 general Ridgway prevzel po smrti generala Walkerja poveljstvo 8. armade na Koreji, so v času splošnega navala kit. komunistov proti jugu Koreje računali s tem, da bo on tisti, ki bo znal uspešno organizirati drugi "Dunquerque" na Koreji — umik ameriške vojske s polotoka. Toda Ridgway se je proti vsem računom ustavil in uprl kit. prodiranje pri Wujonu; ustalil je fronto na razmeroma najožjem odseku bojišča in nazadnje prisilil komuniste k umiku proti 38. vzporedniku. Temu uspehu so se v glavnem poveljstvu ameriške vojske zelo čudili, Ridgway je začel prejemati naziv "ameriški Rommel" in pozornost strokovnjakov se je od gostobesednega Mac Arthurja začela prenašati na molčečega Ridgwaya.

Ko je Ridgway prišel na poveljniško mesto, je bilo prvo, da je v nekaj urah s svojim helikopterjem obiskal vse štiri štabe podrejenih divizij. Uspeh: v nekaj dneh je poslal nazaj v USA večino članov divizijskih štabov in jih nadomestil s častniki iz prednjih linij. Ko je

141. aniversario de la Revolución de Mayo

El 25 de Mayo de 1810 es le día de nacimiento de la Independencia política Argentina. Los grandes patriotas como Manuel Belgrano, creador de la insignia patria, Mariano Moreno, Cornelio Saavedra y otros formaron entonces el primer gobierno nacional y rompieron los vinculos de la esclavitud política de los Argentinos al imperio español.

Desde aquellos tiempos empezó la Argentina su marcha de constante progreso. La Argentina era políticamente libre pero no económicamente. Esa libertad dió al País actual Presidente de la Nación gral JUAN D. PERON y así asegurado a la Nación su soberanía completa.

Ahora todo el mundo está admirando la grandiosa marcha progresiva de la nueva Argentina como un País del trabajo, bienestar y de la paz.

141º aniversario de la Revolución de Mayo, que este año, de acuerdo con la conmemoración del Día del Reservista, será celebrado en toda la República con gran fervor patriótico. En la Capital Federal en la Catedral Metropolitana a las 12.30 del viernes será oficiado el tedum con asistencia del primer mandatario gral. JUAN D. PERON, su esposa Doña EVA PERON, miembros del P. E. y del poder legislativo y judicial, jefes y oficiales de las fuerzas armadas, los representantes diplomáticos extranjeros y funcionarios de elevada jerarquía de la Administración del Estado.

Al finalizar la ceremonia en la Catedral Metropolitana empezará el magnifico desfile de 200.000 reservistas ante el Presidente de la Nación.

141. obletnica Majske Revolucije

25. maja leta 1810 je rojstni dan argentinske politične neodvisnosti. Veliki rodoljubi kot Manuel Belgrano, ustvaritelj narodne zastave, Mariano Moreno, Cornelio Saavedra in drugi so tedaj ustanovili prvo argentinsko narodno vlado in razbili vezi politične sužnosti Argentinecev španskemu imperiju.

Tedaj je Argentina nastopila svojo pot stalnega napredka. Bila je sicer politično svobodna, ne pa gospodarsko. To svobodo ji je dal sedanji predsednik republike gral JUAN D. PERON in tako republiki zagotovil njeno popolno suverenost.

Ves svet danes občuduje veličastni vsestranski napredek nove Argentine kot dežele dela, blagostanja in miru.

141. obletnica Majske revolucije, ki to leto sovpada tudi z Dnevom rezervistov, kakor je nedavno odločila zvezna vlada, bodo v vsej republiki slavili s plamtečo rodoljubno vneto. V prestolnici bo ob 12.30 uri v katedrali slovesni Te Deum, kateremu bo prisostvoval predsednik republike gral JUAN D. PERON, njegova gospa EVA PERON, vsi ministri, poslanci in senatorji, poveljniki oboroženih sil, predstavniki diplomatskega zbora in ostale ugledne državne in cerkvene osebnosti.

Po končanem cerkvenem opravilu se bo pa pred predsednikom republike začel veličastni mimohod 200.000 rezervistov.

nistov odcepila neznatna vseučiliška skupina in se pridružila narodno revolucionarnega gibanja je pa Hortenzij kakih 500. In to sedaj policija objavlja kot veliko odkritje.

Glede bodočih načrtov narodno revolucionarnega gibanja je pa dr. Viktor Paz Estensoro dejal, da bodo obstojali samo v tem, da se bo spoštovala volja, ki jo je narod izrekel pri volitvah. To voljo je treba spoštovati, ker je to volja naroda. In v tem bo narodno revolucionarno gibanje zmagalo. Ko bo pa prevzelo oblast, bo spoštovalo vse mednarodne pogodbe, ki jih je sklenila Bolivija ter bo korakala ob strani USA in vseh ostalih držav na tej polobli, ker pristaši M. N. R. niso ne nacisti in ne komunisti, ampak demokratje, pripravljeni braniti pravice bolivijskega naroda z vso odločnostjo.

Borba za perzijski petrolej

Položaj v Perziji je iz dneva v dan slabši ter napetost med Anglijo in Perzijo zaradi nacionalizacije Anglo-Persian Oil Company stalno narašča. V Teheranu so bile v ponedeljek velike protibritanske demonstracije, Atlee pa je za torek sklical izredno sejo vlade. Teheran in London sta izmenjala že celo vrsto not, vendar perzijski parlament vztraja pri takojšnji izvedbi nacionalizacije petroleja. Sovjeti so že dvakrat v preteklih dneh ponudili Perziji svoje petrolejske strokovnjake, medtem ko Amerikanci opozarjajo Anglijo in ZSSR, naj ne storita nepremišljenih korakov na tem področju. Menijo, da ima Anglija tri poti za rešitev perzijskega vprašanja: 1. Ker je Perzija odbila britansko zahtevo po posredovanju, jo lahko Anglija postavi pred mednarodno sodišče; 2. Začne z gospodarskimi sankcijami proti Perziji in 3. nastopi z vojaško silo.

Nevarnost položaja je označil bivši amer. podtajnik Clayton s izjavo: "Zbiranje sovjetskih čet na severni perzijski meji in grožnja britanskih padalcev proti južni Perziji dokazujeta, kako blizu smo eksploziji na Bližnjem vzhodu. Padec Perzije v sovjetsko območje bo porušil svetovno ravnotežje sil, ki ga svobodni svet ne bo mogel dopustiti: pomenil bo svetovno vojno... To se bo zgodilo letošnje poletje."

10. junija spominska počastitev žrtev komunistične revolucije in padlih borcev.

Trumanovo politiko omejenega konflikta na Koreji. Ti omejeni konflikti naj nato komunistom pokažejo, da je nemogoče prebiti se skozi pekel obrambe in da jim invazije ne morejo prinesiti nobenih posebnih koristi.

Poravnajte naročnino

† Prelat profesor Josip Turk

Profesorski zbor ljubljanske teološke fakultete, ki je bila ustanovljena takoj po končani prvi svetovni vojni med prvimi fakultetami nove univerze v Ljubljani, je bil kmalu polnoštevilčen in dobro izbran. Upati je bilo, da bo mogoče v tej zasedbi delovati lepo število let. Toda kmalu je zbolel za neozdravljivo boleznijo in odšel v pokoj redni profesor za cerkveno zgodovino dr. Janez Zore, ki je znan po knjigi V tem znamenju boš zmagal in po prvih zvezkih Življenja svetnikov. Tri člani profsorskega zbora so v naslednjih letih odšli na škofovske stolice: prof. Srebrnič je postal škof na otoku Krku, prof. Rožman v Ljubljani in prof. Ujčić nadškof v Beogradu.

Smrt je prvih dvajset let prizanašala profesorskemu zboru. V tretjem desetletju pa je bilo drugače. V pozni pomladi l. 1942 je padel na ljubljanski ulici zadet od komunistične krogle prof. Ehrlich; ta, ki to piše, je imel takrat žalostno dolžnost, da se od njega kot dekan v imenu fakultete poslovil. Tri leta pozneje se je fakulteta razklala. Na onem delu fakultete, ki je ostal doma, je l. 1949 umrl dr. Ciril Potočnik, redni profesor pastoralnega bogoslovja; na tem, ki je za slovenske bogoslovce v tujini, pa letos, 3. maja, redni profesor dr. Josip Turk. Od l. 1945 sicer zaradi odsotnosti ni več dejansko predaval na naši fakulteti, toda ostal je njen član.

Profesor Turk je prišel na stolico cerkvene zgodovine za prof. Zoretom. V mladosti ni mislil, da bo kdaj cerkven zgodovinar. Po svoji naravi je bil nagnjen k filozofiji. Škof Jeglič mu je tudi naročil, ko se je po odlično dovršeni gimnaziji v Novem mestu kot delni invalid iz prve svetovne vojne prijavil za bogoslovje in bil poslan v rimski Germanik, naj se na gregorijanski univerzi zanima zlasti za sholastično filozofijo. Ko pa se je mladi dr. Turk l. 1923 po sedemletnem študiju v Rimu vrnil v Ljubljano, je bil prof. Zore že hudo bolan. Ponudili so Turku, naj se pripravi za njegovega naslednika. Po kratkem oklevanju je ponudbo sprejel in odšel v München, da se specializira za cerkveno zgodovino. Čez leto dni se je vrnil in prevzel za onemoglim Zoretom predavanja iz cerkvene zgodovine. Šel je po stopnjah akademske kariere; v l. 1940/41 je bil dekan fakultete.

Umrli profesor Turk je bil značilen pojav v našem profesorskem zboru. Po postavi velik in močan, da je boleznijo na srca in v ožilju, se je gibal umirjeno, prej počasi ko hitro. Predaval je z zanosom, a patos, v katerega je večkrat zašel, ni bil nikdar banalen.

Svojeja filozofskega nastojenja prelat Turk tudi pri zgodovini ni zatajil. Zato ni ostajal pri zunanjih dogodkih, marveč je v smislu Avgustinove filozofije o zgodovini iskal sledi božje Previdnosti.

Turkov znanstveni ideal je bil veliki jezuitski znanstvenik kardinal Ehrle. V svojem znanstvenem delovanju se je odlikoval zlasti po kritičnosti in natančnosti. Ujegova znanstvena žetev sicer po obsegu ni obširna, a to, kar je izdal, je bilo napravljeno z vso vestnostjo in natančnostjo. Drugo, kar je odlikovalo profesorja Turka, je bila izredna ljubezen do papeškega Rima in katolištva.

Bavil se je prof. Turk sprva z domačo cerkveno zgodovino, s škofom Hrenom in njegovo dobo. Pri tem je prišel v nasprotje s prof. Kidričem. Ob zbiranju snovi za doktorsko disertacijo o zgodovini cistercijskega samostana v Stični, ki jo je predložil eden izmed Turkovih učencev, je prišel prof. Turku v roke rokopis, ki ga je hranila ljubljanska licejska knjižnica. V njem je Turk odkril enega izmed najstarejših prepisov cistercijske regule charta caritatis. "Znanstvena sreča se mu je nasmehnila," kot je zapisal rimski kritik v oceni Turkove izdaje omenjenega rokopisa. Turk je postal znan v mednarodnem znanstvenem svetu. Njegovo odkritje omenjenega prepisa, ki je pomembno za zgodovino cistercijskega reda, mu je zaslužio hvaležnost tega reda in mu prineslo naslov papeškega hišnega premeta.

Prof. Turku je stala pred očmi čista zgodovinska znanost in nje raziskavanje. Popularizacijo znanosti ni maral. Mrzelo mu je nestrokovno podajanje zgodovine, kakor tudi poetično opisovanje zgodovinskih dejstev ter sklepanje, ki se opira na domišljijo. Zato je ostro kritiziral Jerajevo Cerkveno zgodovino, kakor tudi Terseglavovo knjigo Med nebom in zemljo. Kljub svoji vnemi za čisto znanost je pa vendarle včasih stopil s svoje katedre in posegel v vrvenje

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Zaslizevanje gen. Bradleya, šefa ameriškega štaba, ni prineslo posebnih odkritij po pisanju ameriških dnevnikov. Bradley je pred komisijo izjavil, da imajo MacArthurjeve zahteve po bombardiranju Mandžurije in uporabi kitajskih nacionalistov na Koreji neizbežen vojaški pomen, da pa bi lahko privedle v novo svetovno vojno. USA pa po njegovem mnenju še ni pripravljena za spopad z ZSSR. Bradley ugotavlja, da je korejska vojna ena od bitk, ki jih bo svobodni svet moral izvojevati proti komunizmu, če bo hotel ostati svoboden. Komisija je od Bradleya zahtevala tudi izjave o njegovih osebnih razgovorih s Trumanom, kar je Bradley odklonil. Senatorji so nato glasovali o vprašanju in so z 18 proti 8 glasovom zavrnili zahtevo "zaradi neprimernosti izdajanja tajnosti". Za Bradleyem pridejo na zaslišanje sedaj še šef letalstva Vandenberg, šef vojske Collins in šef mornarice Sherman.

Truman je z izjavo, da je na odstavitev MacArthurja mislil že pred enim letom (korejska vojna se takrat še ni pričela), povzročil ogromno presenečenje v ameriški javnosti, posebej pa med člani preiskovalne komisije, ki so izjavili, da "ta izjava meče popolnoma novo luč na celoten problem" in so nekateri mnenja, da "bo treba ponovno pričeti z zasliševanjem in še večjega števila oseb." Presenečen je bil tudi MacArthur, ki je dejal, da "ne more razumeti, kako je Truman potem prišel na otok Wake." Širi se mnenje, da je Truman morda odstavil MacArthurja popolnoma iz osebnih razlogov, ker je ta pridobil na popularnosti, Truman pa zaradi Achesona izgubljal.

Dean Rusk, amer. strokovnjak za Daljni vzhod pri zun. ministrstvu, je izjavil, da "čangkajšekov režim predstavlja stališče velikega dela kitajskega naroda in ima več pripadnikov, kakor Maocetungov." Izjavo smatrajo kot uvod v odločno spremembo ameriške politike v prid čangkajšku, kakor tudi v pojasnitev, zakaj je USA poslala na Formozo zadnji čas večje število svojih strokovnjakov in pričela z velikimi pošiljkami orožja in drugega vojaškega materiala.

Po mnenju senatorja Morse-a bo USA prihodnje leto v takšni atomski nadmoči nad ZSSR, da ji bo lahko postavila "atomski" ultimat. V najkrajšem času bo USA imela v masah manjša atomska orožja, ki bodo lahko "tudi na Koreji prisilila komuniste na sklenitev miru." Ameriška atomska industrija je izdelala štiri vrste novih atomskih orožij, ki so vsa vodena po radiu. Glavni tipi so: Izstrelki za sestreljevanje sovražnih letal; letalski izstrelki proti sovražnim letalom; letalske bombe za bombardiranje suhozemskih objektov in topniški atomski izstrelki.

Poskusi z najnovejšimi modelnimi retroaktivnimi letali so se v USA odlično obnesli. Letala leta vodena po radiju v višini 40 km z brzino 3800 km na uro.

Amer. radijski komentator Pearson je izjavil, da "namerava Truman v bližnji bodočnosti obiskati Evropo, da bo trd-

naših dni. Tako je za mlade katoliške inteligente napisal zgodovino sholastike; objavil je par aktualnih člankov v Reviji Katoliške akcije in napisal zanimivo razpravo o pomenu naroda v večnosti.

Sodeloval je pri sestavi Kirchenlexikona. Bil sotrudnik Bogoslovnega vestnika in Glasnika Muzejskega društva v Ljubljani.

Prof. Turk se je zavedal vrednosti, ki jo ima znanstveno delo v svetu sploh in v kulturi posameznega naroda še posebej. Cenil je znanstvenega delavca, ni čudno, da tudi v sebi. Zato se je zdel na zunanji vzvišen in mogočen, nekako zaprt vase. Toda pod to vzvišeno pozo je bilo dobro in mehko dolenjsko srce. Znanecem je bil dober in zvest prijatelj.

Kot begunec je v začetku hudo trpel. Odrtran od doma in od znanstvenega dela, se ni mogel znajti v tujini, ki nas ni hotela ali ni mogla razumeti. Hudo je pogrešal katoliškega univerzalizma in smisla za vrednotenje znanstvenega dela tudi tam, kjer bi to dvoje moralo biti.

Iz Tirolske in Švice je pred par leti odšel v Kalifornijo. Tam je čez čas našel sebi primerno delo. Umrli je 3. maja letos star šele šestinpetdeset let. Njegova smrt je hud udarec za slovensko znanost.

Al. Odar.

neje povezal države atlanske pogodbe".

IRO je po zadnjih poročilih do 31. marca t. l. preselila čez morje 916.157 beguncev, repatrierala pa 72.045. V oskrbi jih ima še 231.712.

Nove atomske poskuse je po nepotrjenih poročilih izvedla USA na otočju Eniwetok na Tihem oceanu. Poskušali so tri različna atomska orožja: nove vrste atomske bombe za težke bombnike, manjšo za lahke in topniške atomske izstrelke.

Ameriški državni proračun bo v letošnjem letu znašal 310 milijard dolarjev, l. 1952 325 milijard in l. 1953 345 milijard dolarjev. V l. 1953 bo zaposlenih 69 milijonov ljudi v USA, 2 milijona brezposelnih in 3,5 milijona v vojski.

Rep. senator Smith je predložil v kongresu spomenico, po kateri naj bi "USA enkrat za vselej odklonila jaltski in potsdamski sporazum z ZSSR. Temelji trajnega in pravičnega miru stoje na visokih moralnih načelih, v Jalti in Potsdamu pa so moralna načela pokopali s samoljubljen in političnim mešetarjenjem." Če bi USA sedaj zavrnila vrednost obeh sporazumov, "bi pridobila v trenutku na milijone prijateljev širom sveta," zaključuje spomenica.

ANGLIJA: Delavska vlada ima v parlamentu sedaj samo še tri glasove večine.

Te dni je prispela v Southampton prva ladja z velikimi količinami mesa iz Argentine. Prihod ladje v pristanišče so pozdravile v pristanišču zasidrane ladje s tuljenjem siren.

NEMČIJA: Angleški zunanji ministar Herbert Morrison je prispel na obisk v Zahodno Nemčijo. V Bonn je imel več razgovorov s kanclerjem dr. Adenauerjem, ki so potekali v zelo prijateljskem vzdušju. Morrison je ob tej priložnosti povabil predsednika nemške vlade in zun. min. dr. Adenauerja na obisk v London. Dr. Adenauer je povabil sprejel. Nepovoljno pa se je Morrison izjavil o pojavu neonacistične Državne socialistične stranke.

Dr. Adenauer je izjavil, da bo vlada zahodne nemške republike začela najostrejši boj proti neonacismu. Med drugim bo parlamentu predložila zakon o prepovedi te stranke.

Za drugo obletnico Dneva ameriških voj. sil so bile v vseh večjih krajih am. zone v Nemčiji velike voj. parade, največje v Frankfurtu. Berlinski letalski paradi je prisostvovalo 200.000 nemških gledalcev.

Nemška vlada pozorno zasleduje razgovore zah. zav. v Parizu, kjer razpravljajo o ukinitvi vseh omejitev produkcije v Porurnskem področju z dnem nastopa veljavnosti Schumanovega načrta. Za popolno odpravo omejitev se zlasti zavzema Francija.

AVSTRIJA: Ponovne volitve za predsednika republike bodo 27. maja. Izgleda ima kandidat Ljudske stranke dr. Gleissner.

FRANCIJA: Letalstvo držav Atlantiskega obrambnega pakta je imelo te dni skupne letalske vaje nad Evropo. Vodil jih je vrhovni let. poveljnik za centralno Evropo USA general Lauris H. Norstadt.

ŠPANIJA: Na napoved splošne stavke, ki je bila včeraj, je vlada odgovorila s poostrojitvijo policijskih in vojaških ukrepov. Vlada je prepričana,

Strahotne komunistične izgube na Koreji

Silovita komunistična ofenziva na Koreji je trajala polnih pet dni brez odih. Komunisti so valili vedno nove oddelke v zavezniški ogenj, ki je strahotno sejal smrt med kitajskimi in severnokorejskimi četami. V tej spomladanski ofenzivi se rdečim tolpom kljub ogromnim masovnim napadom in prodorom na številnih mestih ni posrečilo zlomiti ameriškega odpora ter so rdeče horde pomaknile bojno linijo samo nekaj desetnih kilometrov čez 38 vzporednik. Uspehi rdečih oddelkov so bili v primeri s silovitimi izgubami silno majhni.

V ofenzivo so zagnali 1.141.000 mož na 100 km dolgem bojišču. Amerikancem je po prvih rdečih sunkih na dveh mestih grozila obkolitev, vendar so se rešili obroče in zamašili prodore. Ves čas rdeče ofenzive je ameriško letalstvo bilo noč in dan v zraku in toliko sovražnika na bojišču in v zaledju. Dnevno je napravilo po 450 poletov. Komunisti so v petih dneh ofenzive imeli po uradnih cenitvah nad 96.000 mrtvih. Najhujše izgube so v nedeljo dosegle 24.700 v 24 urah.

Zaradi strahotnih izgub je rdeča ofenziva v ponedeljek na vsem bojišču ne-

da za vsemi temi nemiri stoje levičarji in je zato odločena že v kali zatreti vsak pokus motenja pavnega reda. Stavka je potekla v miru.

GRČIJA: Grška vlada zahteva od Albanije odstopitev Sev. Epira, tako je dejal vrh. poveljnik grških čet oficirjem, zbranim v Janini.

IZRAEL: Teroristični pripadniki verske sekte Naturel Karta so hoteli zažgati parlament. Vlada je proti sekti podvela najstrožje policijske ukrepe.

SIRIJA: Vlada je sporočila amer. interesentom, da z odobravanjem jemlje na znanje amer. ponudbo o poskusih novega črpanja petroleja na njenem ozemlju.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: Titovi komunisti so med državljansko vojno v Grčiji ugrabili tudi veliko grških otrok ter jih odpeljali v Jugoslavijo. Z vrnitvijo teh otrok se je morala baviti tudi plenarna skupščina ZN ter je sklenila, da jih morajo vse države, v katerih se ti otroci nahajajo, vrniti njihovim staršem v Grčiji. Tako je moral tudi Tito izvršiti ta sklep in so te dni izročili v Arandjelovu grškim in švedskim predstavnikom Mednarodnega rdečega križa 200 ugrabljenih grških otrok.

V Beogradu so zaprli biv. predsednika sindikata kovinskih delavcev Lazarja Plasvića. Časopisna poročila pravijo, da je bil v zvezi s kominformovci in je da je delal na zrušenju titovega režima.

Tito je izjavil, da je "FLRJ prestala najhujše obdobje svojega boja proti sov. nadoblasti." "Ne gledam s pretiranim optimizmom v bodočnost," je dejal Tito novinarjem, zbranim okrog njega na Bledu, "vendar sem optimist. Če nas bodo pustili pri miru, bomo ustvarili velike satvri, pri tem pa naših duš ne prodali hudiču, kot je nekdo na naš račun rekel."

Jug. vlada je aretirala nekatere uradnike češke ambasade zaradi špijonaže proti FLJR.

V SEVERNI KITAJSKI gradbi ZSSR veliko atomsko mesto za 200.000 delavcev, ki ga bo po poročilih čangkajške agencije vodil pobegli italijanski žid Pontecorvo.

ZSSR: V sov. pristanišču Port Arthurju so rdeče oblasti zadušile dve uporniški vstaji ter pri tem zaprle in postrelile več sto oseb. V priprave na upor so bili zapleteni poleg Kitajcev tudi številni Rusi, poročajo iz Hongkonga.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Slovenska beseda, štev. 3/4, marec-april 1951. Vsebina: članki — Vstajenje. Domače šege in navade, Šepčev — Slovenska zemlja — Kočevska, K. Škulj, "Iluzije in stvarnost", A. M. G., "Spomini na Leona Bluma", Andrej M. Glušič, "Dr. Franc Kulovec", Dr. W. D., "Makedonski Slovani"; prozo so prispevali Ivo Zaleski, K. Škulj, Andrej Nikolajev, M. Radoš; objavljen je odlomek iz Hugojeve knjige Leto strahote; pesmi so napisali D. Jošt, France Kolarič, Mirko Geratič, Mirko Kunčič; ponatisnjena sta dva soneta iz Novačanovega Petega evangelija. Objavljeno je zaglavje Vzori Kulturni pregled, Gospodarstvo, Slovenska gospodarska podjetja, Sport in Za mladino.

nadoma prenehala in so se kitajske čete pričele naglo umikati proti severu pred ameriško protiofenzivo, ki jim je na begu prizadejala nove težke udarce. Preokret je prišel popolnoma nepričakovano, ker so imeli komunisti za bojiščem nagrmadenega še ogromno svežega vojaštva. Samo še na posameznih mestih se ameriški protiofenzivi upirajo manjše enidine, ki ščitijo glavnino rdečih armad ob umiku.

Opazovalci so ob tem novem umiku rdečih tolp mnenja, da komunisti niso

Vojno proti komunizmu mogoče dobiti tudi brez vojne

izjavlja prebegli sovjetski major Klimov

Sovj. major Gregorij Klimov, ki je pred nedavnim ušel iz ZSSR, je te dni imel uvodno predavanje na tiskovni konferenci, sklicani ob priložnosti ustanovitve Lige rusko-nemškega prijateljstva. Klimov, ki je bil šef inženir sov. voj. oporišča v Karlshorstu, je med drugim dejal, da more zahod premagati Stalina tudi brez vojne, kajti milijone in milijone Rusov bo lahko pridobiti za zahodne ideje. Ta idejni boj bo vsekakor trajal nekaj let, meni Klimov, vendar lah-

ARGENTINA

Predsednik gral Perón je prejšnji petek zaključil II. konferenco, ki jo je imel z guvernerji posameznih provinc in nac. področji. Na njej so bili sprejeti važni sklepi, ki se nanašajo na načrtno nastopanje po celi republiki proti navijalcem cen, na izvajanja velikih javnih del na vsem državnem področju v novi gospodarski petletki in o vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na bodočo nacionalno življenje Argentine. Vsi guvernerji so bili po zaključku konference povabljeni tudi na kosilo k predsedniku republike gralu Peronu v njegovo letno rezidenco v Olivosu, kjer jih je pozdravila in nagovorila gospa Eva Perón.

Državni atomski zavod. Vlada je izdala dekret o ustanovitvi Državnega atomskega zavoda v Bariloche. Dekret o ustanovitvi tega zavoda našteva vsa področja v Bariloche, ki jih bo imel ta zavod. Za vodstvo zavoda bo imenovan ravnatelj, ki bo podrejen neposredno predsedniku republike.

Nacionalni komisiji za atomsko energijo bo predsedoval predsednik republike, člani te komisije pa so: minister za tehnične zadeve, generalni tajnik tega ministrstva in ravnatelj Državnega atomskega zavoda v Bariloche.

Argentina je v marcu mesecu izvozila v USA raznega blaga v vrednosti 34.748.628 dolarjev, v istem času je pa uvozila iz USA blaga v vrednosti 16.333.290 dol. V prvem trimesečju t. l. je Argentina odposlala v USA vsega blaga za 87.775.346 dol., iz USA je pa dobila raznih izdelkov v vrednosti 44.612.929 dol. Argentinski saldo torej znaša 48.162.417 dol. USA je v mesecu marcu v glavnem uvažala iz Argentine volno, meso, kožo, kebračo in sir, Argentina je pa uvažala izdelke iz jekla in železa, električne stroje, strojne naprave za razne industrije, poljedeljske stroje, avtomobile, zdravila, farmacevtske in kemične izdelke.

V Buenos Aires je prispel rektor kat. univerze v Fordham R. P. Laurence McGintey. V Argentini je gost prosvetnega ministrstva.

Socialna ustanova Eva Perón je poslala z letali v El Salvador velike količine živil, obleke in zdravil za prebivalstvo, ki je bilo prizadeto po zadnjem hudem potresu.

V Argentini se muči številno brazilsko vojaško odposlanstvo. V prestolnici si je ogledalo razne vojaške ustanove. Člani tega vojaškega odposlanstva so se tudi zanimali za delovanje raznih argentinskih socialnih ustanov, ki jih je postavila socialna ustanova Eva Perón. O njih so se zelo laskavo izrazili.

V Evropo je odpotovala skupina uglednih argent. zdravnikov-specialistov. V raznih evropskih državah bodo imeli pred zdravniški predavanja iz svojih strok ter bodo povsod izvrševali tudi težke operacije.

James Bruce, ameriški veleposlanik v Argentini od 1947—1949 leta, je imel v USA predavanje o Argentini in njenem razvoju. Ob tej priložnosti je govoril tudi o svojih vtisih o predsedniku gralu Peronu in njegovi soprogi Evi Perón ter je imel za oba polno pohvale in laskavih priznanj.

mogli dovolj hitro nadomestiti izgub ali pa, da Kremelj pripravlja pot novim diplomatskim akcijam za "pomiritev" na Koreji. V zvezi s tem se tudi že ves teden trdovratno vzdržujejo govorice, da so sovjeti že storili korake v tej smeri, čeprav Washington tako poročila zanika. Menijo pa tudi, da bi bile take sovjetske akcije samo pesek v oči za nove ofenzivne pohode, ki naj bi Amerikance za obletnico vojne na Koreji resnično pognali v morje.

ko od sveta odvrne krvavo vojno; uspeh boja pa je odvisen od tega, kako ga bo zah. svet pričel voditi. — Z ustanavljanjem Lig rusko-nemškega prijateljstva so pričeli na vsem ozemlju zah. Nemčije. Sedež bo v Muenchenu. Glavna proslava bo v berlinski operi. Celotno delo Lig bo usmerjeno propagandi. kako ruskemu ljudstvu povedati, da zahod ne gleda na ruski narod s takimi očmi, kakor bi to radi prikazali sovjetski mogotci svojim podložnikom.

Novice iz Slovenije

Šolstvo v Sloveniji in tudi v ostalih republikah v sed. Jugoslaviji so komunisti preuredili po svojem sistemu ter mladino v svojem komunističnem duhu vzgajajo in kvirajo vse od otroških vrtcev preko ljudskih in srednjih šol do univerze. Osemletna šolska obveznost zajema mladino od 7. do 15. leta. Obsega 2 šolski stopnji: 4-razredno osnovno šolo in 4-razredno nižjo gimnazijo. Zato je danes v Sloveniji 186 nižjih gimnazij z 29.819 dijaki. Nižje gimnazije niso izbirne šole, marveč obvezne tkzv. "množične" šole, kar je bistvena razlika od predvojnega šolstva. Ker pa ponekod še ne obstajajo nižje gimnazije, imajo v takih krajih osnovne šole še 5., 6., 7. in 8. razred iz katerih pa učenci iz višjih razredov lahko delajo izpit za prestop v 2. ali 4. razred gimnazije. Seveda povsod šolska poslopja ne odgovarjajo povsem šolskim in higijenskim zahtevam.

Splošni izobraževalni sistem dopolnjuje v Sloveniji 36 višjih gimnazij, katerih teritorialna razdelitev ni enakomerna ter ima n. pr. Ljubljana 11 pop. gimnazij, v Primorju sta pa samo dve. Kot poseben tip gimnazije je ostala še nadalje klasična gimnazija z 8. razredi. Učiteljski je 7. z 2.137 dijakov. Radi poglobitve splošne in pedagoške izobrazbe nameravajo učiti. prihodnje leto razširiti na 5 letnikov.

Razen teh šol deluje danes v Sloveniji še 189 nižjih in 36 srednjih strokovnih šol. Te šole so usmerjene tako, da dajejo delovni kader sed. kom. gospodarstvom. Posebnost srednjih strokovnih šol so delavski tehnikumi za delavce. Po zaključku te šole delavec postane tehnik in lahko študije nadaljuje na Visoki tehnični šoli. Za delavce so tudi ustanovljene še posebne delavske gimnazije. Za višjo splošno in strokovno izobrazbo kmečke mladine deluje 19 kmetijsko gospodarskih tečajev, ki jih v zimskih mesecih obiskujejo kmečki fantje in dekleta trikrat na teden.

Ta komunistični šolski sistem pa dopolnjuje še predšolska in izvenšolska vzgoja: otroški domovi, vrtci, pionirska in mladinska organizacija. Šolskih vrtcev je sedaj 107. Kaj je njihov namen pove jasno komunistični tisk, ko pravi, da je glavna njihova naloga "oblikovanje strokovne zavesti ter vraščanje v našo družbeno stvarnost".

Da imajo mladino še bolj pod svojim nadzorom so komunisti ustanovili tudi celo vrsto dijaških domov. Letos jih je pri nižjih gimnazijah 47, pri višjih in pri učit. 42, za učence v gospodarstvu pa 97. V vseh živi in dela 20.000 dijakov in učencev. Zanje je določenih tudi 116 menz, v katerih se hrani 11.000 oskrbovancev. 34.000 šolskih otrok, dijakov in učencev v gospodarstvu so lani poslali v počitnicah tudi na morje ali v planinske predele. Za štipendije je komunistična oblast določila letos kredit

59 milijonov din., to se pravi, da 7.500 dijakov srednjih šol prejema redne podpore.

Ti podatki dovolj zgovorno prikazujejo vso skrb, ki jo komunisti posvečajo slovenski mladini doma, da jo vzgoje v svojem duhu in tako z njo podpro in podaljšajo svoj nasilniški režim, ki danes med narodom ne uživa nobene prave zaslombe.

Čuden način trgovanja zagrebške "Name" v Novem mestu. V soboto 17. marca zjutraj se je v Novem mestu na trgu ustavila potujoča trgovina zagrebškega Narodnega magazina. Takoj po prihodu so odprli trgovino na priklopniku, ki je nalašč zato preurejen kot majhen lokal. Kmalu se je nabralo v "lokalu" precej strank, največ zaradi radovednosti, nekaj pa je bilo tudi kupcev predvsem iz podeželja. In že čez dobre pol ure pa so se zagrebški gostje premislili in ustavili nadaljnje trgovanje, kupce pa odslovili iz "lokala".

Med tem ko je nekaj uslužbencev prodajalo blago na priklopniku, so drugi v bližnji poslovalnici okrajnega magazina nakupili blaga v vrednosti okrog pol milijona dinarjev (predvsem zavese), plačali z gotovino brez kakršnegakoli potrdila ali računa, naložili blago in odšli naprej.

Očividno uslužbenci zagrebške NAME niso kupili tega blaga za svoje podjetje, odnosno za račun podjetja, ker bi v tem primeru morali zahtevati račun ali potrdilo za izplačani denar. Bolj verjetno je, da so uslužbenci z denarjem podjetja kupili blago za svoj račun, to se pravi, da so ga kupili za preprodajo brez vednosti podjetja. Sicer je vse blago v prosti prodaji, vendar taki nakupi večjih količin blaga kažejo, da prekupčevanje še vedno cvete.

Vse to je zapisano v ljb. "Poročevalcu" in je samo veren odraz črta in koloma kom. oblasti z uvedbo svojega komunističnega gospodarskega sistema.

V goriški pokrajini bodo letos pokrajinske volitve, pri katerih bi Slovenci z lahkoto dobili vsaj tri zastopnike it. oblasti so se pa še teh treh Slovencev, ki bi prišli v pokrajinski svet ustrašili, ker bi jim lahko stalno vzbujali vest radi krivic, ki jih trpi slovenski živelj tudi pod sedanjo Italijo. Zato je posebna komisija it. senatorjev in poslancev tako razcepila slovenske kraje in jih pridružila it. volilnim okrožjem, da je nemogoče, da bi v kateremkoli volilnem okrožju mogel dobiti slovenski kandidat dvetretjinsko večino. Na pritožbe slov. političnih predstavnikov proti taki volilni razdelitvi slov. ozemlja, je goriški prefekt odgovoril, da med "slovenskimi kraji goriške pokrajine ni kontinuitete".

V Vidmu ob Savi nameravajo še to leto postaviti tovarno za izdelovanje rotacijskega papirja, ki ga tudi Jugoslavija mora uvažati. Tovarniško poslopje

bo stalo tik sedanje tovarne "Celuloza", postavilo ga pa bo novomeško gradbeno podjetje "Pionir".

Umrli so: V Ljubljani: Franjo Habe, žel. uslužb., Julijana Žaček, Franc Dretnik, žel. kretinik; Gašper Abulnar, Elizabeta Trček, Milan Černe, art. podp., Anica Sotler, roj. Butara, Ana Zajc, roj. Trkman, Karel Štukelj, cest, nadzornik v p., Franc Zupanc, žel. sprevodnik v p., Franciška Pakj, roj. Preskar, Marija Tomažin, Ana Pohanc, roj. Uhrova, Franciška Ferkov, roj. Slovnik, Josipina Batista, roj. Cimerman, Frida Hofman, Lojze Višnar, Joško Vaupotič in Jožefa Dugar, roj. Kavčič; Ignac Kavšek in Stični, Marjeta Žvan v Kamni gorici, Marija Pirnat v Kamniku, Marija Peršin-Jankovič, roj. Suhadolnik v Tomišlju, Leopold Medvešek v Trbovljah, grofica Ernestina Bathany v Prekmurju, Marija Bervar, roj. Klezin v Celju, Marija Turnšek, roj. Cilenšek v Nazarju, Uršula Novak v Tacnu, Ivana Kranjc v Ptuj, Jože Škofberne v Dolškem pri Rajhenburgu, Marjan Cerar v Trbovljah, Jakob Zalar v Mirni, Valentin Kompare na Vrhniki, Jerica Čretnik v Št. Juriju pri Celju, Alojzij Dornik v Polju in Pavel Winkler v Idriji.

Mariborski strokovnjaki so dosegli uspehe pri uvajanju lesenih vodovodnih cevi. Zato so sklenili, da je treba proizvodnjo lesenih cevi za mestna vodo-

vodna omrežja povečati na širši osnovi. Lesene vodovodne naprave ima n. pr. Beograd od Save do čistilnih naprav v dolžini 3.6 km.

"Mesec sečne in spravila, ki je bil določen za letošnji marec se je v prvih dveh tretjinah neverjetno slabo obnesel", "tarna kom. tisk v Ljubljani. Po podatkih tega tiska je "nedržavni sektor", to se pravi kmečki gozdovi izpolnil predpisani "plan" samo za nekaj odstotkov. N. pr.: Celje-okolica 3,5%, Grosuplje 6,4%, Radgona 1,3%, Novo mesto 7,7%, Ptuj 8,3%, Maribor-okolica 10%, Ljutomer 4,7%, Ljubljana-okolica 10,7%, Kamnik 9% itd.

Marca meseca so imeli doma pretežno deževno vreme. S tem se kmetje tudi izgovarjajo, komunistični tisk pa te okolnosti dosti ne upošteva ter zato prijema tudi krajevne odbore in lesne odseke kmet. združenj, ker da niso storili "svojih nalog".

Svet za soc. skrbstvo so ustanovili v Ljubljani pri Min za soc. skrbstvo Predsednik sveta je resorni minister. Med drugimi so člani sveta sedaj: minister Mira Svetina, podpredsednik skupšč. LRS dr. Anton Kržišnik, podpredsednik sveta pionirjev Ada Krivic, Ana Zihel, Jože Kopitar in Gustav Zupet. Svet za invalidske zadeve so istočasno opustili in njegove naloge prenesli na svet za soc. skrbstvo.

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

NAROČNIKOM SVOBODNE SLOVENIJE V ARGENTINI

Naročnikom Svobodne Slovenije v Argentini, ki so še v zaostanku z naročninami za leto 1950, je uprava lista poslala opomine za plačilo dolžnih zneskov. Vse tiste naročnike našega lista, ki so dobili opomine, prav lepo prosimo, da nam blagovoljivo zaostalo naročnino čim prej nakazati, da list zaradi visoke poštnine s pošiljanjem novih opominov ne bo imel novih nepotrebnih stroškov.

Prav tako prav lepo prosimo vse naročnike, naj nam začno plačevati tudi naročnino za letošnje leto, ker moramo vsako številko sproti plačevati v tiskarni. Zato ne čakajte pismenih prošenj in opominov, ker nam s tem samo povečujete izdatke. Naročnino nam lahko plačate ali osebno v upravi lista na Victor Martinez 50 ali pa z giro postal.

Naročnina za Svobodno Slovenijo za leto 1951 je:

Za celo leto \$ 50.—

Za 1/2 leta \$ 25.—

Za 1/4 leta \$ 13.—

UPRAVA.

Slovenski dan v Lanusu

Zadnje nedelje je šlo na povabilo gospoda Janeza mnogo naših ljudi, staro — in novonaseljencev iz vseh slovenskih postojank Velikega Buenos Airesa v goste v Lanus. Koliko jih je bilo, je težko reči, kar so eni odhajali, drugi šele prihajali, a vseh skupaj jih je bilo morda kar petsto. Dopoldne je bila

sv. maša, med katero je g. župnik spomnil vernike na lujansko resolucijo, na tri Božje osebe, tri člane sv. Družine in tri božje čednosti, kar jim je popoldne pri šmarnicah še enkrat v spomin prikladal. Na cerkvenem dvorišču se je med obema pobožnostima pekel asado in improviziral nekaj veselilni prostor iz ljubljanskega velesjemeja. Vmes so hodili naši ljudje tudi ogledovat lanuške grunte, svoje in svojih znancev. G. Čamernek s svojimi pevci in morda kakšnim gostom je delal v cerkvi Bogu čast, zunaj pa rojakom veselje.

Dogodek tega dne je bil gospoda Janeza govor na veselilnem prostoru. Najprej je ozmerjal ojačevalno napravo, naj se zgubi stran, ker ima sam dovolj glasu, da ga vsi slišijo. Potem je povedal, zakaj je šel v to blato: naši ljudje so pri kruba, zdaj je treba duše loviti. Pa slovenska vas nastaja blizu njegove fare, 42 hiš na "slovenski parceli", druge v bližini. Še je revna njegova cerkev sv. Jožefa, pa vendar že drugačna kot je bila pred letom dni. Dosti je še dolga kar pa je plačanega, so do 90% dali Slovenci.

Kar nehote smo se spomnili Barage in Podržajeve cerkve v Khariju. Prav podobno jo vozi tu g. Hladnik. In jo bo zvozil! Je iz tistih krajev, iz Rovt, ki dajejo take grče v lemenat, kot Janezovega strica — rajnega dekana, Franceca Gabrovska, Janeza Raztresena, ki so komunisti jermene rezali z njegovega hrbita, in našega gospoda Janeza.

Dostojanstvena počastitev socialnih okrožnic

V nedeljo 20. t. m. popoldne je meddruštveni pripravljajni odbor povabil Slovence k prostavi obletnic izida papeških socialnih okrožnic v dvorano na Rio Bamba. Zborovalci, ki jih je bilo kakih 400. so šli najprej v zavodovo kapelo, kjer so bile litanije in slavnostni Te Deum. Pred dvorano so delili sporede in prodajali dr. Ahčinovo knjigo, oboje v umetniški opremi Bare Remčeve. Načrt za okrasitev odra je napravil g. Mazi, slike obeh avtorjev okrožnic in sed. sv. Očeta pa je izvršil Stane Snoj. Ko so zborovalci zasedli svoje prostore, je predsednik Pisateljske družine France Balantič, pisatelj Joža Vombergar začel zborovanje in po pozdravu navzočim povdaril, da se danes tak. slov. skupina pridružuje vsem kat. narodom, ki proslavljajo veliki dejanji Leona XIII. In Pija XI., katerima se je prav te dni pridružil Pij XII. z nagovorom 50.000 kat. delavcem.

G. Božo Fink je v svojem predavanju podal zgodovinski razvoj socialnega položaja v Zapadni Evropi do monstrozne pseudorešitve s strani marksizma, kateri daje edino uspešen izhod Cerkev. G. France Pleško in Maks Nose sta izmenično podala glavne točke enciklik in odgovarjajoče komentarje. G. Rudolf Smersu, biv. poslanec in sedanji prosvetar Družabne pravde je govoril o vplivu, ki so ga dosegle besede papežev v svetu, posebno pa pri Slovencih in v jugoslov. soc. zakonodaji. Ko je omenil glavnega izvrševalca papeških poslanic med nami dr. Janeza Ev. Kreka, so zborovalci veličastno počastili njegov spomin. Podal je tudi pregled prizadevanja slov. politikov — soc. delavcev za prilagoditev državne zakonodaje smericam soc. naukov kat. Cerkve. Dvogoovor med delodajalcem g. Rudolfom Žitnikom in delojemalcem g. Makson Janom je odpadel, ker je prvi zbolel, a poslal toplo pozdravno pismo, nakar je g. Maks Jan v nagovoru zagovarjal odpoved razrednemu boju in ustvaritev korporacionizma, pri čemer se je spomnil g. Svetozarja Hribarja, ki so ga komunisti ubili, ker je kot podjetnik podpiral kat. socialni program. G. Lado Lenček CM je govoril o temi "Živimo krožnice". Ponovno se je spomnil dr. Kreka, nato žosizma in dela slovenske KA pri popularizaciji papeških okrožnic, predvsem pa je dal besede pohvale resnemu in temeljitemu delu Družabne pravde. Vsi govorniki so za svoja izvajanja želi živahno odobravanje.

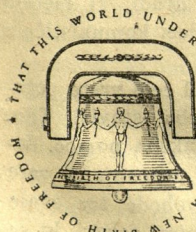
Predsednik zborovanja g. Vombergar je nato prebral pozdravna pisma, namenjena sv. Očetu, kardinalu Copello, nadškofu Solari-u in škofu g. dr. Rožmanu.

S himno "Povsod Boga" so zborovalci zaključili lepo počastitev papeških socialnih okrožnic.

M.M.

Spominsko počastitev žrtvam komunistične revolucije in padlim borcem bo priredilo Društvo Slovencev letos v NEDELJO 10. JUNIJA ob petih popoldne v dvorani č. šolskih bratov na RIO BAMBBA 650. Vse Slovence vabimo in prosimo, da se je polnoštevilno udeleže.

AMERIŠKA POMOČ JUGOSLAVIJI

"Z BOGOM NAJ SE NA NOVO RODI SVOBODA SVETU"

Abraham Lincoln

Nadaljenje razprave o tej pomoči v am. poslanski zbornici. "Pregled" National Committee for a free Europe, Research and Information Center. Odgovorni urednik dr. Miha Krek.

Poslanec McDONOUGH

je dejal, da sicer ni bil v Jugoslaviji, da pa ima informacije od Amerikancev, ki je rodom Jugoslovčan in ki je bil med vojno član ameriške vojaške misije na Balkanu. Ta njegov prijatelj se je pravkar vrnil iz Jugoslavije, ki jo je prepotoval od meje do meje. Govori jezik domačinov. Ta mu je povedal med drugim:

"Glede tistih 32 divizij mi je dejal, da so čista navadna bajka. Ako sploh obstajajo v Jugoslaviji kakšne oborožene sile, ki bi mogle priti na našo stran, bodo v primeru ruskega napada enostavno zbežale v gozdove, kjer bodo nadaljevale borbo proti Titu in komu-

nizmu. Nihče se ne bo boril za Titov režim. Tak up je prazna utvara. Vojaške edinice, ki so oborožene, so slabo opremljene in še daleč niso tisti in taki idealni vojaki, ki si jih mi v naši domišljiji predstavljamo, da nas bodo podprli v primeru ruskega napada."

"Moj prijatelj mi je tudi povedal, da je izvedel iz popolnoma zanesljivega vira, da je Tito nedavno kupil od Angležev dve B-29 letali ameriškega izvora. Amerika jih je prodala Angležem, Angleži pa Titu. Znano je, da B-29 letala lahko prelete 10.000 milj ne da bi pristajala. Čemu potrebuje Tito letali, ki letita na takšne razdalje? Tito je ti dve letali kupil, da bi na njih mogel pobeogniti, kadar se bo ljudstvo dvignilo proti njemu, dvignilo pa zaradi tega, ker noče ne njega, ne Stalinskega in ne Titovega komunizma."

"Prijatelj mi je tudi dejal, da če ta predlog o pomoči sprejemo, bo šel živež za utrditev Titovega režima, za Titove vojake. Ljudstvo pa, ki je lačno in podpore potrebno, ne bo dobilo ničesar."

Poslanec DAVIES

je govoril dolgo s statističnimi podatki v rokah. Dejal je:

"Kaj smo do sedaj že dali Jugoslaviji? Poročilo senatnega zunanje-politič-

nega odbora ima natančen pregled vse pomoči, ki jo je Amerika dala Titovemu režimu odkar je na oblasti.

1. Med Vojno:

1. Plan A (Ameriški del skapne pomoči) — 6.500.000 \$.

2. Lend-Lease pomoč — 32.125.000 \$.

2. Po vojni:

1. Ameriški del pomoči po UNRRA — 299.081.000 \$.

2. Po prelomu s Kominformom: Avgust 1949: izvoz cele jeklarne iz USA.

Septembar 1949: Export — Import banka daje — 20.000.000 \$.

Marec 1949: Export — Import banka daje — 20.000.000 \$.

Avgust 1949: Export — Import banka daje — 15.000.000 \$.

3. Druge ameriške pomoči:

September 1949: Iz mednarodnega fonda — 3.000.000 \$.

Oktober 1949: Posojilo Mednarodne banke — 2.700.000 \$.

Oktober 1949: IMF (Mednar. fond) — 6.000.000 \$.

December 1949: Dovoljenje raznih Marshallovih ECA transakcij.

September 1949: USA krije zahodnonemško posojilo Jugoslaviji — 35.000.000 \$.

Skupno približno — 450.000.000 \$.

To je torej Titov režim že dobil od Amerike: približno pol milijarde dolarjev. Jugoslavija je UNRRINA darila

prodajala in je s tem denarjem krila 1/3 svojega državnega proračuna. Da ne bi navajal napačnih informacij, sem se obrnil na Državno knjižnico (Library of Congress) v Washingtonu s prošnjo, da mi razčleni pošiljke UNRRA v Jugoslavijo. Knjižničar mi je pismeno odgovoril s podatki, iz katerih izhaja, da je UNRRA poslala v Jugoslavijo blaga v vrednosti 430 milijonov dolarjev, od katerih odpade na Ameriko 299 milijonov. Vsega blaga, poslanega ZASTONJ v Jugoslavijo je bilo 2 milijona ton živeža: dovolj živeža, da bi moral dobiti vsak možki, ženska in otrok po 150 funtov živeža na leto, 9 funtov teže blaga za obleko, 2 para hlače, 2 srajci, 3 popolne obleke, en površnik, 6 robcev. Vsa jugoslovanska vojska se je vzdrževala izključno od tega, kar smo pošiljali preko UNRRA. 12.000 tovornih avtomobilov, ki jih je darovala UNRRA, so uporabljali za prevoz dobav UNRRInega blaga po državi. Jugoslavija je dobila raznega blaga, ki je vredno več kot deset predvojnih državnih proračunov in več kot državni in narodni dohodek Jugoslavije v treh letih. Jugoslavija je bila obvarovana pred popolnim polomom izključno le s pomočjo tega, kar je darovala UNRRA. Poročilo knjižničarja Državne knjižnice pristavlja, da je Jugoslavija blago, ki ga je prejela zastonj, prodajala po visokih cenah in da

je s tem krila 1/3 državnega proračuna. Tako smo Amerikanci plačevali visoke davke, da jih Jugoslovčanom ni bilo treba. Tako smo Amerikanci opremlili in vzdrževali jugoslovansko vojsko. Zgodilo se je tudi, da so naša darila, namenjena stradajočemu ljudstvu, šla v blagajne rdeče jugoslovanske vlade, ki je bila takrat kot je danes, pod vodstvom istega Tita."

"Poročilo Državne knjižnice pristavlja: V Jugoslaviji se je zgodilo, da so komunisti s temi ogromnimi darili UNRRE ravnali kot svinje z mehomi. Nikdo jih ni nadziral. Ljudje so mogli blago UNRRE kupovati samo v vladnih prodajalnah po cenah, ki so bile od 3 do 30 krat nad normalnimi tržnimi cenami. S tem, da je Titov režim s tako ogromnim dobičkom prodajal rezevem blago, ki smo mu ga mi dajali zastonj, si je preskrbel sredstva, da je z njimi vzdrževal vojsko, v katero je vtaknil vsakega osmega možkega v državi. Niti naša država, ki je bogata, bi ne mogla vzdržati zapravljanja delovne sile v tolikšem obsegu. Tako smo s svojimi lastnimi sredstvi pomagali Jugoslaviji, da si je opremila svojo vojsko za srtjenje komunizma in katero sedaj snubimo z novimi milijoni."

"So nekateri, ki pravijo, da bomo z 38 milijoni, ki jih bomo poslali, omehčali Tita vsaj toliko, da bo ta njegova vojska ostala nevtralna, če nas Rusija

Besede zahvale

Naj se iskreno zahvalim vsem, kateri ste na katerikoli način pripomogli k tako lepemu uspehu slovenskega dneva v Lanusu.

Najprej "Svobodni Sloveniji" za propagando in prodajalcem vstopnic. Posebno zahvalo sem dolžan darovalcem dobrot, ki se jih je nabralo 150 in samo dragoceni predmeti, vredni tekme pri nakupu: šunke, likerji, izbrana vina, servisi, posodje, albumi, knjige in najrazličnejši predmeti za vsakdanje življenje.

Zahvalo naj izrečem g. Čuku za voditev dražbe, na kateri je torta, dar paternalskih sester, dosegla višino 132 Pesov.

Posebno veselje sem doživel ob pozdravu s starimi znanci in prijatelji, ki so v tako lepem številu prišli v Lanus. Skoro vsi nekdanji sodelavci so se ta dan zbrali in poleg velikodušnih daril prinesli s seboj tudi stare, lepe spomine.

Hvala vsem. Sveti Jožef naj bo vsem dober plačnik.

Janez Hladnik

OSEBNE NOVICE

Poroka. V soboto, 19. maja sta se poročila g. Dušan Šušteršič in gđc. Radoja Kramar. Poroka je bila v kapeli Sv. Magdalene v Villa Martelli. Mlademu paru sta bila za pričgi g. Jože Markeš in g. Janez Langus. Čestitamo!

Rosario

Tokrat smo se tudi iz Rosaria kar dobro odrezali. Mislim namreč na skupno slovensko romanje, ki smo ga pripravili ob priliki I. Marijanskega kongresa Slovencev v Argentini dne 13. t. m. v Lujanu.

Že nekaj tednov poprej smo opazili priprave tuk. Slovencev na tako pomemben slov. praznik. Vsega skupaj se jih je prijavilo za romanje v Lujan kar 40. Prav lepo število za prvokrat, kaj ne?

Iz Rosaria smo odpotovali s posebnim avtobusom ob enih zjutraj in smo srečno prispeli med petjem in kramljanjem ob 7.15. uri v Lujan, kjer smo se pridružili sprevodu onih Slovencev, ki so prišli iz Buenos Airesa in drugih krajev v Argentini.

Mnogi izmed starih naseljencev so po dolgem času zopet videli slov. zastavo in bili pri slov. maši s slovenskim ljudskim petjem. Marsikomu je poigralo srce in se orosilo oko.

Udeležili smo se tudi slavnostnega zborovanja. Med odmorom smo se našli z znanci in sorodniki in se z njimi pomemili o vseh stvareh. Popoldne smo občudovali fante in dekleta v narodnih nošah in uživali ob veličastnem prizoru, ko se je po prostranem trgu pred baziliko vila dolga vrsta slovenskih romarjev.

Čas je vse prehitro minil in približala se je ura odhoda in z njo tudi slovo. Slovo, stiski rok in objube, da se bomo čez leto dni ponovno dobili v Lujanu.

V Rosario smo se srečno vrnili kma-

lu po polnoči vsi veseli, da smo v Lujanu preživeli z ostalimi Slovenci tako lep dan.

Zoran Pristavec.

SLOVENCİ PO SVETU**USA**

G. p. Klavdij Okorn bo 24. t. m. odpotoval v Avstralijo kot slov. kaplan za tamošnje slovenske naseljenice.

G. p. Okorn je v Ljubljani neumorno deloval kat kaplan za Bežigradom, dokler ga med vojno niso zaprli nacisti in poslali v Dachau. Iz Nemčije je po končani vojni emigriral v USA in je kat kaplan služboval na eni izmed farar v Chicago.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Vsa pojasnila o pridobitvi argentinskega državljanstva, o potrebnih dokumentih, o postopku in o klicanju svojcev iz Jugoslavije dobite v društveni pisarni na Victor Martinez 50.

SEZNAM KNJIG DRUŠTVENE KNJIŽNICE**12. nadaljevanje**

38. Cankar Ivan: Zbrani spisi. 20. zvezek: Podobe iz sanj. (Dostavki romantične duše. — Črtice (1879—1918). — Politični, satirični in polemični spisi. — 2.620
39. Cankar Ivan: Smrt in pogreb Jakoba Nesreče. — 1.518, 1.518a
40. Cankar Ivan: Sosed Luka. (Kmečka novela) — 63, 63a

KROJAŠTVO**Jože Praznik**

Cenjenim strankam sporočam, da sem se preselil in vse naprošam, da me obiskujete v novem lokalu

CALLE VIEYTES 162
Banfield, FCNGR.

Prispevajte v tiskovni sklad**Naročajte in širite SVOBODNO SLOVENIJO**

V nedeljo, 27. maja t. l., priredi književna založba "Slovenska beseda" v San Martinu zabaven popoldan v prostorih restavracije g. Antona Dekle na Calle Jorge Newbery Nr. 5568, tel. 54-1656 na višini Avda. Cordoba ali Corrientes Nr. 6500. Na sporedu je srečolov z mnogimi krasnimi dobitki, slovensko petje, šaljive točke, domača godba na harmoniko, klavir in violino. Za okusen prigrizek in pijačo je preskrbljeno. Dobitek je namenjen Slovenski Besedi za kritje stroškov za publikacije, del pa za pomoč revnim žrtvam protikomunističnega boja v Sloveniji.

Začetek ob treh popoldne. Vstopnina za moške 2 pesa, za ženske 1 peso, za otroke prost. Srečke za srečolov bodo po 1 Peso. Dohod: Vsa prometna sredstva, ki vodijo na Chacarito, od tam pa tramvaj 94, 95, kolektiv 39 in drugi.

Vljudno vabi odbor "Slovenske Besede."

CASA BOYU

OLAZABAL 2336

Tel. 76-9160

1/2 kvadre Cabildo 2300

Nudimo veliko izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, avtomatične in antimagnetične, najmodernejših oblik in vse z garancijo.

Nakit najmoderneje izdelave — svetinjske zlate 18 krt po izredno ugodnih cenah.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO.

Našim strankam nudimo tudi možnost odplačevanja na obroke.

(Odprto vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 20. ure. Sicer se pa lahko zgledate tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši OLAZABAL 2338, 1. nadstr. dto. 5.)

napade. Gospodje, ako 38 milijonov dolarjev, ki smo jih dali Titu še med vojno, ako 385 dodatnih milijonov dolarjev, ki smo mu jih naštelni po vojni, ako vsi ti ogromni milijoni niso bili v stanju doseči tega, kako naj si sedaj domišljamo, da bo novih 38 milijončkov povzročilo čudež, ki ga skoraj pol milijarde dolarjev ni moglo doseči? Ameriški davkoplačevalec je do sedaj našel že skoraj pol milijarde dolarjev v komunistične blagajne samo v Jugoslaviji...

"Tito je po mojem mišljenju komunist črnega srca in brez značaja, kot je Stalin. Že sama misel, da naj glasujemo za to, da se denar ameriškega davkoplačevalca vporablja za vzdrževanje komunistične vlade, komunističnega diktatorja, je zame bolj ogabna in bolj odvratna, kot katerikoli dejanje, ki bi si ga mogel zamisliti. Zagovorniki te pomoči se predajajo utvari, da bo naša radodarnost le zmogla vzbuditi pri Titu čut hvaležnosti... Ni je večje utvare kot je ta. Besede hvaležnost ne pozna komunistični besednjak... Komunist je komunist, brez ozira na njegovo narodnost. Komunizma ne bomo premagali z božanjem. Smešimo se pred vsem svetom, ko skušamo pridobiti komuniste v Jugoslaviji z božanjem. Razmetavali smo svoje premoženje po vsem svetu v otročji veri, da se prijatelji lahko kupijo z denarjem. Prijatelj niti med svojimi zavezniki ne moremo kupovati z denarjem, da ne govorimo o sovražnikih, če bi mogli kupiti Titovo prijateljstvo, mislim, da smo do sedaj že dovolj plačali v te namene. Če pa to, kar smo že dali, ni moglo kupiti njegovega prijateljstva, potem pa mirno rečem, gospodje, da

Amerika ni dovolj bogata, da bi bila v stanju plačati to prijateljstvo... Po mojem obstoja samo en način, da se komunistem zaustavi, in to je, da se mu postavimo v bran in sicer odkrito, odločno in vztrajno, dokler ga ne premagamo..."

Poslanec FULTON

Je nato predlagal spreminjalni dodatni predlog, s katerim bi se Titova vlada prisilila k temu, da bi spoštovala vse svoje obveznosti do Združenih Narodov. Na ta način bi se Tito vezal vsaj na ustmene objube, ki jih je dal poslancu BATTLE-u, ko je dejal, da bo "natančno in vestno izpolnjeval obveznosti do Združenih Narodov." V debati, ki se je o tem razvila, so prišli do zaključka, da bi bilo vse to bob v steno, češ, da Tito ne bo držal nobene objube, če od tega ne bo imel koristi.

Sledil je spreminjalni predlog

poslanca VORYS-a naj se mesto darila Titu da posojilo. V debati, ki se je razvila, so prišli do prepričanja, da je to v praksi eno in isto. Tito ne bo nikdar vrnil posojila. Torej, čemu se ukvarjati s takšnimi načrti.

Poslanec GARY,

ki je bil takrat v Trstu, ko so se odigravali usodni dogodki, je izjavil:

"Vedno sem stal na stališču, da pod nobenim pogojem ne bi smeli pomagati diktatorjem. Pri tem sem tudi ostal. Odkrito povedano, niti mezinca ne bi dvignil za Tita. Vendar pa sem neizmerno interesiran na vsem, kar tiče Združenih Držav in sem pripravljen glasovati za karkoli, kar se mi zdi, da bi moglo pomagati moji domovini v sedanji svetovni stiski. V oktobru 1947 sem bil v Trstu, ki je bil takrat središče razbo-

lele evropske rane. Nekaj dni pred mojim obiskom je stopila v veljavo mirovna pogodba z Italijo in smo morali skupno z drugimi državami izvesti nekaj sprememb v razporeditvi naših vojnih čet. Dasi smo imeli tih dogovor z Jugoslavijo in Rusijo, da bo dovolj, če končamo s premikanjem čet do 10 ure naslednjega dne, smo od jugoslovanske strani dobili obvestilo, da moramo biti na novih postojankah že ob polnoči. Mi smo se po tem ravnali. Za tem je prišla nevarnost, da Jugoslavlani zasedejo Trst. Prvi poizkus je bil zadržan zaradi neomahljivosti naših vojakov, ki so Jugoslovance zadržali. Štiri tedne pozneje smo pričakovali nov poizkus. Tisti večer sem stal z našim generalom Gaitherjem ne enem od balkonov miramarskega gradu. Luna je obevala tržaški zaliv. Na levici so se bleščale luči mesta, razprostrtega ob vznožju in po brdih zelenih hribov. Ko sem zrl na to božanstveno silko, sem dejal: "General, zdi se mi, da je to eden najlepših razgledov, kar sem jih kdajkoli v življenju videl". Odgovoril mi je: "Sedaj pa pomislite, da je Maksimilijan imel vse to, a raje vse pustil in odšel v Meksiko, kjer so ga ubili. Jaz pa bom navzlic vsemu, kar imam tamkaj v domovini, nocojnjo noč ostal in vztrajal tukaj, pa upam, da ne bom končal kot je on". To naj pove, kako napet je bil takrat položaj. Danes ni v Trstu nobene napečnosti več. Zakaj ne? Nekaj se je zgodilo. Takrat leta 1947, nam je grozil Tito. Danes teh groženj ni več, ker je medtem Tito prelomil z Rusijo, in mi vemo, da nas Tito sam ne bo nikoli napadel, če nima za seboj ruske pomoči. Zato pravim: Če se nam posreči, da ga s tem, da mu pomagamo, pridobimo zase

†

Dekan in profesorski zbor slovenske teološke fakultete v San Luisu javljata žalostno vest, da je umrl 3. maja 1951

Msgr. Josip Turk,

hišni prelat sv. Očeta, redni profesor za cerkveno zgodovino, doktor filozofije in teologije.

Njegovo truplo čaka vstajenja v Kaliforniji.

AL. ODAR, dekan fakultete

41. Cankar Ivan: V samoti. (Božična pripovedka). — 61
42. Cankar Ivan: Živeti. — 723
43. Cerar Anton Danilo: Dimež. Strah kranjske dežele. — 3.744
44. Cevc Emilijan: Ukleta zemlja. — 97
45. Christiansen Sigurd: — dr. Franc Bradač: Mrtvi med dvema živima. — 506
46. Cigler Janez: Kortonica. — Koroška deklica — 1.062. (Bo sledilo)

Zastarelo pošto imajo: Pismo od Adama Žiška iz Lučove 45, p. Petrovci, dr. Franc Bajlec, Bevcar Anton, Beznik Cecilija, Bohinc Peter, Bohinc Stanko, Brajdin Marija, Erhovnič Peter, Erjavec Jože, Esih Jožef, Goglia Mary, Gorazd Hotimir, Gregorič Jože, Gutierrez Ricardo, Jančar Franc, Kastelic Anton, Kien Rudolf, Klun Jože, dr. Kociper Stanko, Kočevar Ciril (2), Kopač Jakob, Kovačič Marija, Kožar Janez, Kranje Janez, Kristina Carlos, Kukovica Anton, Kunič Janez, Kuzman Miguel, Lavrenčič Franc, Lavrič Amalija, Markulin Alojzij, Medved Herman, Medveš Jaroslav, Mehle Franc, Mlinar Anton (2), Ovniček Jože, Pangerc Anton (4), Reven, Selan Mija (2), Šimčič Zorko (2), Šircelj Alojzij, Škrabec Stanko, Špahrakelj Leopold, Šušteršič Jože, Taler Jože, Vintar Matija, Zakrajšek Janko, Zarnik Janez.

Pošto lahko dvignete v pisarni Društva Slovencev na Victor Martinez 50, v Buenos Airesu. Kdor je ne bo dvignil tekom enega meseca, se bo vrnila odpošiljatelju.

CERKVENI OGLASNIK

Slovenska procesija Sv. Rešnjega Telesa bo letos v nedeljo, 27. maja, ob 10. uri dopoldne v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia. Najprej bo sv. maša, nato procesija po vrtu pred zavodom.

Red. procesije: 1. Križ. 2. Otroci. 3. Moški. 4. Narodne noše. 5. Pevci. 6. Duhovščina z Najsvetejšim. 7. Odbor Društva Slovencev. Odbor in člani SKS-A. 9. Žene in dekleta. Dohod: Iz postaje Liniers in Ramos Mejia vozi kolektiv 196 mimo Don Boscovega zavoda.

Na Belgranu v nedeljo 27. maja ne bo maše za Slovence.

Tradicionalno romanje starih in novih Slovencev v Lurdes bo letos 24. junija.

POIZVEDBA

V Cordobi je pred leti živel na naslovu Calle Colón No. 3052, Alto Alberdi Jože Nemanč, doma iz Gornje Lokvice št. 29, Metlika. Svoji sestri Mariji Nemanich, 1379 E. 43 St. Claire, Cleveland, Ohio, USA se je zadnjikrat oglašil pred enajstimi leti, zatem pa nič več. Kdor ve za kake podatke o imenovanem, naj bo tako dober in jih naj sporoči ali Svobodni Sloveniji, Victor Martinez 50, Buenos Aires, ali pa kar naravnost na gornji naslov Marije Nemanich v USA.

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti

Zahtevajte cenike! — EUROPLATA

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

Santería y Papelería "SANTA JULIA"

VICTOR MARTINEZ 39 — BUENOS AIRES

Pisarniške potrebščine

ZA DOM — ZA PISARNO — ZA ŠOLO!
Podobe, križi, kipi, rožni venc, podobice, razglednice, albumi in še mnogo drugega v lepi izbiri dobite pri nas!

Praktična in lepa darila za vsak okus po zmernih cenah!

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires, T. E. 54-4644

starše poslali v prisilne delavnice, njih same pa stradali? — Poslanec je navedel udarne dokaze, kako ljudje beže iz Titovega raja čez mejo v prav takovelikem številu, kakor beže iz sovjetskih satelitskih držav. Nadalje je popisal način Titovega vladanja s pomočjo policije, kjer je vsaka svoboda izginila brez sledu. Jugoslavija je "dežela, ki je prokleta za radi svojih prisilnih taborišč, ječ in nočnih aretecij, kjer so sodišča postala goli politični uradi, ki mečejo nasprotnike v mučilnice komunističnih ječ".

Poslanec je predlagal celo vrsto pogojev, ki bi jih bilo treba staviti Titu, predno se mu izroči kakšna pomoč. Zelo nazorno je naslikal preganjanje vere in zatiranje vsake svobode ter svoje trditve podprl s številnimi dokazi, ki so bili vsi nabrani na licu mesta v Jugoslaviji. Naj zadostuje en sam citat:

"Člani te zbornice nimajo nobenih utvar glede tega, kako pogljivo je govoriti o verski svobodi v Jugoslaviji... Člani te zbornice brez dvoma takoj mislijo na lik Alojzija Stepinca, zagrebškega nadškofa, kakor hitro slišijo besedo o verskem preganjanju. Da, ta prelat, ki se nahaja v ječi, je samo simbol Titovega neusmiljenega boja proti Bogu in njegove uničujoče vojne proti veri. Toda noben član ameriškega kongresa ne sme pozabiti še na drugega mučenika, na zaprtega srbskega pravoslavnega škofa Varnava Nastića, episkopa saharevskega, rojenega v Ameriki..."

"V interesu ameriške demokracije opozarjam na monstrozno tiranijo, ki duši Jugoslavijo. Jugoslavlani nam ne bodo nikoli odpustili, ako Titu pomagamo zgolj zato, da se jim bo še bolj trdno vsedel za vrat."